

gyndelsen af dette Stykke af § 6 giver Landvæsenkommissionen en Competence, som den aldeles ikke har, og som den ikke paa nogen Maade bør tillades den at have i det nærværende Tilfælde. Stykket intimeres nemlig med, at, naar mindelig Overenskomst ikke har været at opnaa, da skal Landvæsenkommissionen først afgjøre Spørgsmaalet om, hvorvidt Foretagendet skal fremmes, eller ikke. Det kommer aldeles ikke Landvæsenkommissionen ved. Landvæsenkommissionen har kun at afgjøre, om denne eller hin Eiendom skal drages med ind i Beføstningen, yde sit Bidrag til Foretagendet; men den har ikke den allermindste Magt, naar der ikke kommer noget Bidrag, og Rekvirenten ikke besto mindre vil fuldføre selve Foretagendet. Naar fremdeles det erede Udvalg har redigeret sin Paragraf saaledes, at der ikke skulde tages noget Hensyn til de Vedkommendes økonomiske Stilling, ja, da skal jeg erkjende, at det er et Spørgsmaal, som det har sine store Banfeligheder at klare; jeg har selv fundet, at der var noget Utillfredsstillende ved dette Punkt i Lovforslaget, og har henstillet til Udvalget, om det kunde finde noget Bedre; men jeg tilstaar, at Lanken i og for sig er af en saaa væsentlig Betydning, at jeg ikke kan finde mig ret tilfredsstillende ved den Yttring, som det erede Udvalg alene offerer paa den, nemlig, at det kan der slet ikke være Spørgsmaal om. Eigesaa sølsom, ja næsten nervøs sølsom, som det erede Udvalg har været lige over for Spørgsmaalet om Expropriation, ligesaa lidt forekommer det mig, at man har kunnet mærke til nogen sær Omhu for at beskytte de Jolk, man vil drage ind i et tvungent Digerlag; der mener man ikke blot, at Landvæsenkommissionen ikke maa tage noget Hensyn til, om den Fordel, som Vedkommende ville nyde af at blive tvungne ind i dette Konsortium, er af en saa ringe Betydning, at der kan være Anledning til rent at holde dem ubenfor; nei, Udvalgets Forslag gaar ud paa, at, selv om det er en nok saa ubetydelig Nytte, de kunne have deraf, og selv om de ikke i ringeste Maade ønske at faae den Smule Beskyttelse, Tilslutningen kunde give, saa skulde de dog tvinges ind i dette Konsortium, og, som sagt, Hensynet til den Enkeltes økonomiske Forhold viser det rent fra sig. Min Lante med Hensyn til den Enkeltes økonomiske Forhold var den, at det vel kan træffe sig saaledes, at en Mand's Inddragelse i et saadant Konsortium vil paalægge ham en saa alvorlig Byrde, at Følgen deraf bliver ikke den, at han bliver exproprieret for et enkelt lille Stykke Jord, men at han, for at opfylde de Forpligtelser, man paalægger ham, tvinges til rent at forlade sin Eiendom. Jeg har nærmest tænkt paa saadanne Tilfælde, som jeg ikke tror vilde høre til de ganske usædvanlige, at en Mand, hvis Eiendom ganske sikkert vil vinde Beskyttelse ved Diger, har denne saaledes behæftet, at han ikke er i Stand til at

kunne skaffe yderligere Penge tillaans i den; denne Mand bliver nu efter Landvæsenkommissionens Skøn sat til et Bidrag af 3, 4 à 5,000 Rd. til Opførelsen af Diger; han kan ikke skaffe dem, og der findes altsaa ingen anden Udvei for ham end den at forlade sin Eiendom og lade en Anden, der har bedre Kræfter end han, overtage Bedriften og dermed tillige Byrden. Jeg tror, at hvad man end maa dømmе om Muligheden af at kunne soulagere paa en saadan Maade, saa kan man ikke negte, at det er at gaa den private Mand nærmere, end man vilde gaa ham ved nogen som helst Art af den Expropriation, der er omtalt i det første Ufsnit af Lovforslaget. Min Lante har selvfølgelig ikke været, at han skulde være absolut fri, men min Lante har været den, at ogsaa dette maatte og kunde være Øjensind for Landvæsenkommissionens Forhandlinger lige over for de andre Interessenter, at man paa en eller anden Maade skulde undgaa en saadan Kalamitet; men jeg erkjender som sagt, at det, jeg selv har foreslaaet i denne Retning, ikke er forekommet mig selv fyldestgjørende, og da Udvalget heller ikke har set sig i Stand til at foreslaa et Middel derimod, saa er jeg nødsaget til at maatte finde mig i, at Hensynet dertil falder bort, at det overlades til Forholdene og de vedkommende Interessenters Billighedsfølelse at forhindre Saadant. Jeg skal derfor her udtale, at, medens jeg maa være imod Udvalgets Hovedforslag under Nr. 3 til § 6, vil jeg ikke have Noget imod det Forslag, der af Udvalget er stillet under Nr. 4 under Forudsætning af, at Udvalgets Hovedforslag under Nr. 3 ikke vedtages. Derimod maa jeg bestemt anse det for at være en Mangel i det erede Udvalgs Udkast, at det aldeles har kastet overbord et andet Hensyn, som Lovforslaget forlanger, at der skal tages, nemlig Hensynet til, om der i det givne Tilfælde virkelig er en tilstrækkelig Grund til at tvinge en Mand ind i et saadant Konsortium, som ikke vil ind deri. Efter Udvalgets Forslag er dette affaaeret; selv den Mand, der har den allermindste Del af Beskyttelse, skal tages med, og det er kun ved Fastfættelsen af Bidraget, at det er muligt for Landvæsenkommissionen at tage Hensyn til den ringe den Fordel, han vil have af Diger. — Jeg kommer nu til den Grindring, som det erede Udvalg har gjort mod Lovforslaget, at det aldeles ingen Veiledning giver for Landvæsenkommissionen, og Udvalget har da søgt at rette paa dette, dels ved at bortføre de allerede af mig nu omtalte Veiledningspunkter, der fandtes i det oprindelige Lovforslag, og som efter min Formening ikke kunde undværes, og dels ved at indsætte Noget, der efter min Formening ikke bør staa og ikke behøver at staa i Loven. Hvad er det nemlig, Udvalget vil have sat ind? Det vil have sat ind de sidste Ord i det første Stykke af dets § 6, at „det Forhold, i hvilket den Vedkommende skal bidrage, bestemmes under Hensyn